

Flyktningmottagande - en möjlighet, inte ett problem

Vi måste se på varje människa som får uppehållstillstånd som en tillgång. Att fokusera på möjligheterna med flyktningmottagandet är det viktigaste säger landshövding Lars Bäckström.

Landshövding Lars Bäckström representerar landshövdingarna i den verksledningsgrupp som finns inom integrationsområdet. Vi har frågat Lars vad han ser som det viktigaste i flyktningmottagandet och det reformarbete som pågår.

Vad anser du vara det viktigaste för ett väl fungerande flyktningmottagande?

Det viktigaste är att vi ser flyktningmottagandet som en möjlighet och inte som ett problem. Att vi ser varje människa som fått uppehållstillstånd som en tillgång utifrån principen att alla människor är en tillgång. Det är den mentala biten. Samtidigt är det viktigt att förstå att de flyktingar som fått uppehållstillstånd fått det av flyktingskäl eller på humanitära grunder.

Med de förutsättningarna, är det viktigaste samverkan. Samverkan mellan statliga myndigheter och kommuner, men också med det civila samhället. Det är den grundläggande organisatoriska förutsättningen. Men det handlar också om att inte

se på den nyanlände som ett objekt utan som en individ med förmåga att ta ansvar och forma sitt eget liv.

Vad är din bild av reformarbetet?

Den nyanlända ska få möjligheter att göra en insats på arbetsmarknaden. Därför är det viktigt att Arbetsförmedlingen finns med som en central aktör. Men den nyanlände är inte bara en människa i arbetslivet. Alla behöver också någonstans att bo, utbildning och hälsovård. Naturligtvis kommer kommunerna fortsätta att ha ett stort ansvar precis som för alla andra som bor i Sverige. Kommunerna har ansvar för allas utbildning, hälsa och sociala omsorg och Arbetsförmedlingen har ansvar för att stödja på arbetsmarknaden. Så är det för dem som är födda i Sverige och så bör det vara för dem som är nya i Sverige.

Hur ser du på den samverkan som finns inom området?

Vi har ett system riggat på nationell nivå både för en operativ och för en strategisk samverkan. På operativ nivå finns en verksledningsgrupp och på strategisk nivå finns en samverkansdelegation med ansvarigt länsråd och experter. Det vi måste göra nu är att öka samverkan på länsnivå, regional och lokal nivå.

Dessutom är det av vikt att komma ihåg att vi på nationell nivå har en avsiktsförklaring med ledande representanter för Folkrorelsesverige. Det handlar om den nationella överenskommelsen med den idéburna sektorn inom integrationsområdet. Det är viktigt att sådana överenskommelser även skapas på andra nivåer och att de tillåts växa fram underifrån.

Vad är de största utmaningarna i förändringsarbetet?

Det viktigaste är att vi fokuserar på möjligheterna. Att vi blir mer lösningsfokuserade och mindre problemorienterade. Det finns en bild av att vi i Sverige haft en misslyckad integrationspolitik. Den bilden är inte helt sann, särskilt inte i ett europeiskt perspektiv. Utmaningen är

Innehåll

Flyktningmottagande - en möjlighet, inte ett problem	1
Nya förordningar	2
Etableringslotsar	2
Arbetsförmedlingen ordnar dialogträffar	2
Länstal och Överenskommelser	3

Lars Bäckström, landshövding i Västra Götaland

att visa på goda exempel som i sin tur kommer att leda till mer positiva möjligheter. Det finns mängder av positiva exempel med nyanlända som har både lönearbete och är egenföretagare. Det finns en stark entreprenörsanda bland de nyanlända, och i en allt mer globaliserad ekonomi har nyanlända nätverk som är viktiga. Men det är uppenbart att det krävs en kraftsamling för att utnyttja de möjligheter som finns.

Etableringslotsar

Arbetsförmedlingen har för närvarande (13 oktober) cirka 40 godkända lotsföretag med en bra spridning i landet. Utifrån aktuell prognos av antalet nyanlända flyktingar bedömer Arbetsförmedlingen att antalet etableringslotsar inledningsvis motsvarar det aktuella behovet inför etableringsreformens start den 1 december.

Arbetsförmedlingen ordnar dialogträffar

Inför etableringsreformen, som träder ikraft den 1 december, bjuder Arbetsförmedlingen in till dialogträffar. Syftet med dessa dialogträffar är att de som jobbar med nyanlända inom kommun, Arbetsförmedlingen, länsstyrelsen, Migrationsverket, Försäkringskassan med flera ska stärka sina kunskaper om integrationsarbete och

utveckla en plan för fortsatta lokala samarbeten.

Ansvar för genomförandet av dessa träffar har Arbetsförmedlingens respektive arbetsförmedlingschefer.

Nya förordningar

Som ett led i den etableringsreform som träder i kraft den 1 december 2010 har regeringen beslutat om fyra nya förordningar. I stora drag har de följande innehåll:

Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare

- Migrationsverket ska beräkna hur många nyanlända som omfattas av etableringslagen samt hur många som har behov av en plats i en kommun.
- Arbetsförmedlingen fastställer utifrån detta länsantal (en fördelning av mottagningsbehovet) efter samråd med länsstyrelserna och Migrationsverket.
- Utifrån länsantalet träffar Länsstyrelsen överenskommer med kommunerna om mottagande.
- Vid överenskommelse om kommunalt ska arbete vara i fokus, men även personer som inte omfattas av lagen ska ges utrymme i mottagandet till exempel personer med särskilda behov eller rehabilitering.

- Arbetsförmedlingen ska anvisa en nyanländ bosättning i en kommun utifrån det som har kommit fram vid etableringssamtalet.
- Den nyanlände får anmäla behov av plats för bosättning inom 6 månader från beslut om uppehållstillstånd.
- Kvotflyktingar samt ett fåtal övriga kommer även i fortsättningen att bosättas via Migrationsverket

Läs förordningen på regeringens webbplats:
<http://62.95.69.3/SFSdoc/10/100408.PDF>

Förordning (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

- Arbetsförmedlingen ska genomföra etableringssamtal så snart hon/han har beviljats permanent uppehållstillstånd (PUT). Frågor som ska tas upp under samtalet är boende, framtida arbete och etableringsplan.
- Utifrån etableringssamtalet ska Arbetsförmedlingen

upprätta en etableringsplan inom två månader efter PUT eller inresa. Om särskilda skäl anges får etableringsplanen upprättas senare, dock senast inom ett år, efter att den nyanlände har blivit folkbokförd i en kommun.

Etableringsplanen ska baseras på en kartläggning av den nyanländes bakgrund, tidigare samt kommande behov av insatser. Hänsyn ska tas till de nyanländes hälsa och familjesituation.

- Etableringsplanen ska omfatta aktiviteter på heltid, men kan också omfatta aktiviteter på 75, 50 och 25 % om den nyanlände är sjuk, har någon funktionsnedsättning eller är föräldradig. Planens kan vara giltig i högst 24 månader. Om den nyanlände har varit borta en sammanhängande period om minst 30 dagar på grund av sjukdom eller vård av barn, så räknas denna tid inte in i de planens 24 månader, men den överhoppningsbara tiden får vara högst 12 månader.
- Den nyanlände ska lämna uppgifter till arbetsför-

medlingen om större förändringar som kan påverka rätten till etableringsplan.

- Anordnare av aktiviteter för nyanlända ska lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen om sådant som har betydelse för uppdraget.

Läs förordningen på regeringens webbplats:
<http://62.95.69.3/SFSdoc/10/100409.PDF>

Förordning (2010:407) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar

- Etableringsersättning är en statlig, individuell ersättning som är lika i hela landet. Ersättningen kopplas till graden av aktivitet i etableringsplanen och ska skapa incitament att delta i aktiviteter och arbeta.
- För medverkan vid upprättandet av en etableringsplan, innan den är fastställd, får den nyanlände en lägre ersättning, 231 kronor per dag, fem dagar per kalendervecka.
- När planen är fastställd beslutar arbetsförmedlingen

nivå på ersättning utifrån nivå av aktivitet.

- Ersättningen för heltid består av 308 kronor per dag fem dagar per kalendervecka.
- Ersättningsnivån baseras först och främst på en prestationsbedömning, men kompletteras även med uppgifter från samtliga anordnare av etableringsinsatser om individens närvaro/frånvaro.
- Ersättning betalas ut av Försäkringskassan i slutet av månaden, det vill säga retroaktivt.
- Den nyanlände har rätt att arbeta parallellt med etableringsinsatserna. Så länge individens inkomst ej överstiger fribeloppet på 8 000 kronor per månad.
- Etableringstillägg prövas av Försäkringskassan och ges till en nyanländ med etableringsersättning som har barn under 20 år hemma som inte är självförsörjande. Etableringstillägg lämnas månadsvis för högst 3 barn.
- Bostadsersättning ges till nyanlända som är ensamstående utan hemmavarande barn med en hyr- eller bostadsrätt, till dem som hyr i andrahand lagligt eller

till den vars bostadskostnad som ligger mellan 1 800 - 5 700 kronor. Om den nyanlände har etableringsinsatser på deltid lämnas bostadsersättning i samma omfattning som planen gäller. Om den nyanlände har inkomster motsvarande fribeloppet på 8 000 kronor minskas bostadsersättningen.

- Även etableringstillägg och bostadsersättning sätts ned i samma utsträckning som etableringsersättningen om man ej deltar i aktiviteterna enligt etableringsplanen.

Läs förordningen på regeringens webbplats:

<http://62.95.69.3/SFSdoc/10/100407.PDF>

Förordning (2010:1122) om ersättning till kommuner och landsting

- En kommun som har överenskommelse om mottagande av nyanlända har rätt till en årlig grundersättning omfattande tio prisbasbelopp. Grundersättningen betalas ut i januari under det kalenderår som överenskommelsen för mottagandet gäller.
- En kommun har även rätt till schablonersätt-

ning per mottagen individ. Ersättningen ska täcka kostnader för bland annat mottagandet, särskilda introduktionsinsatser i skola, fritidshem m.m., SFI, samhällsorientering, tolkning samt övriga insatser för att underlätta etableringen.

Schablonersättningen ligger på 80 000 kronor per person under 20 år; 80 000 kronor för person som är mellan 20-64 år och 50 000 kronor för person som har fyllt 65 år och uppåt.

- För en kommun som först tog emot den nyanlände finns rätt till ersättning för initiala kostnader för ekonomiskt bistånd.
- Ersättning lämnas också till kommunerna för ekonomiskt bistånd som har delats ut till nyanlända som inte har rätt till etablerings-

plan.

- Viss ersättning lämnas även till kommuner för ekonomiskt bistånd, stöd och service samt hälso- och sjukvård.
- Länsstyrelserna får, i mån av tillgång på medel, lämna ersättning till kommuner och kommunalförbund för att skapa beredskap samt utveckla samverkan för att underlätta etableringen i samhället. (Tidigare § 26-medel, numera § 37)

Läs förordningen på regeringens webbplats:

www.regeringen.se/content/1/c6/15/20/92/e84df344.pdf

Länstal och Överenskommelser

Överenskommelser

Länsstyrelsen har sedan 1 juli i år ansvaret för att överlägga och träffa överenskommelser med kommunerna om mottagandet för bosättning av nyanlända flyktingar med flera. Ett arbete som länsstyrelserna till viss del haft ansvar för sedan 2007 men nu har i sin helhet. För kommunernas del blir det ingen större skillnad.

Länsstyrelsen har i uppdrag att hålla Arbetsförmedlingen och Migrationsverket underrättade om de tal som skrivs in i överenskommelserna, så kallade kommuntal.

Länstal

Arbetsförmedlingen ska, efter samråd med länsstyrelserna och Migrationsverket, fastställa en fördelning av mottagningsbehovet i varje

län, så kallade länstal. Länstalen baseras på den prognos som Migrationsverket lämnar till regeringen. Arbetsförmedlingen ska fastställa nya länstal när det finns skäl för detta. Länstalet utgår från fyra kriterier; arbete, bostadsituation, demografi och mottagna.

Vid fastställandet av länstal och vid överenskommelse om kommuntal ska förutsätt-

ningarna för förvärvsarbete vara en utgångspunkt. Det ska även finnas kapacitet för att ta emot personer med särskilda behov av vård eller rehabilitering.

Arbetsförmedlingen fattade med stöd av 3§ Förordningen (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare beslut i augusti om länstal för 2011.

www.lansstyrelsen.se/integration

Besök gärna länsstyrelsernas gemensamma webbplats för mer information inom integrationsområdet.
Vill du kontakta en enskild Länsstyrelse, se listan nedan.

Länsstyrelsen Blekinge län
371 86 KARLSKRONA
Telefon: 0455-870 00
E-post: blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge

Länsstyrelsen Jönköpings län
551 86 JÖNKÖPING
Telefon: 036-39 50 00
E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jonkoping

Länsstyrelsen Södermanlands län
611 86 NYKÖPING
Telefon: 0155-26 40 00
E-post: sodermanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

Länsstyrelsen Västra Götalands län
403 40 GÖTEBORG
Telefon: 031-60 50 00
E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

Länsstyrelsen Dalarnas län
971 84 FALUN
Telefon: 023-810 00
E-post: dalarna@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/dalarna

Länsstyrelsen Kalmar län
391 86 KALMAR
Telefon: 0480-820 00
E-post: kalmar@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/kalmar

Länsstyrelsen Uppsala län
751 86 UPPSALA
Telefon: 018-19 50 00
E-post: upsala@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/upsala

Länsstyrelsen Örebro län
701 86 ÖREBRO
Telefon: 019-19 30 00
E-post: orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro

Länsstyrelsen Gotlands län
621 85 Visby
Telefon: 0498-29 21 00
E-post: gotland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/gotland

Länsstyrelsen Kronobergs län
351 86 VÄXJÖ
Telefon: 0470-860 00
E-post: kronoberg@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/kronoberg

Länsstyrelsen Värmland
651 86 KARLSTAD
Telefon: 054-19 70 00
E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen Östergötland
581 86 LINKÖPING
Telefon: 013-19 60 00
E-post: ostergotland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/ostergotland

Länsstyrelsen Gävleborgs län
801 70 GÄVLE
Telefon: 026-17 10 00
E-post: gavleborg@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/gavleborg

Länsstyrelsen Norrbottens län
971 86 LULEÅ
Telefon: 0920-960 00
E-post: norrbotten@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/norrbotten

Länsstyrelsen Västerbottens län
901 86 UMEÅ
Telefon: 090-10 70 00
E-post: vasterbotten@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

Länsstyrelsen Halland
301 86 HALMSTAD
Telefon: 035-13 20 00
E-post: halland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/halland

Länsstyrelsen Skåne län
205 15 MALMÖ
291 86 KRISTIANSTAD
Telefon: 040/044-25 20 00
E-post: skane@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/skane

Länsstyrelsen Västernorrlands län
871 86 HÖRNÖSAND
Telefon: 0611-34 90 00
E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

Länsstyrelsen Jämtlands län
831 86 ÖSTERSUND
Telefon: 063-14 60 00
E-post: jamtland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jamtland

Länsstyrelsen Stockholms län
Box 22067
104 22 STOCKHOLM
Telefon: 08-785 40 00
E-post: stockholm@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/stockholm

Länsstyrelsen Västmanlands län
721 86 VÄSTERÅS
Telefon: 021-19 50 00
E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland

Integration - information från länsstyrelserna

Du som vill få vårt nyhetsbrev!

Länsstyrelsernas nyhetsbrev innehåller aktuell information om flyktingmottagande och integration av nyanlända i Sverige. Nyhetsbrevet ges ut gemensamt av landets samtliga länsstyrelser.

Du som vill ta del av nyhetsbrevet digitalt, skicka ditt namn och e-postadress till bo.ljung@lansstyrelsen.se. Ange "Nyhetsbrev" i ämnesraden.

Kontakt

Webbplats: www.lansstyrelsen.se/integration

Ansvarig utgivare

Bo Ljung, Länsstyrelsen i Jönköpings län, 036-39 52 37, bo.ljung@lansstyrelsen.se

Övriga kontaktpersoner:

Gisela Andersson, Länsstyrelsen i Kronobergs län, 0470-864 19, gisela.andersson@lansstyrelsen.se

Johanna Palmstierna, Länsstyrelsen i Uppsala län, 018-19 50 61, johanna.palmstierna@lansstyrelsen.se

Mia Krylén, Länsstyrelsen i Jämtlands län, 063-14 61 28, mia.krylen@lansstyrelsen.se

Margaretha Johnsson, Länsstyrelsen i Västra Götaland, 031- 60 51 68, margaretha.johnsson@lansstyrelsen.se